Lisbet Kjær Müllers prædiken 2. søndag i fasten

Taler
Lisbet Kjær Müller
Sognepræst

Dato
1. marts 2015

Sted
Lindevang Kirke

Omstændigheder
Denne prædiken er holdt ifm. et homiletisk og liturgisk forsøg i Lindevang Kirke i 2014/2015, hvor kirkens tre præster kontinuerligt prædikede over hele Markusevangeliet fra trinitatis søndag til 2. påskedag. Derved afveg præsterne fra at prædike over teksterne fra de autoriserede to tekstrækker til fordel for Markusevangeliet.

Prædikentekster
Jeremias' Bog kapitel 7, vers 1-11
Paulus' Brev til Filipperne kapitel 3, vers 17-21
Markusevangeliet kapitel 12, vers 41-44

Salmer
Den signede dag med fryd vi ser
Med favnen fuld af kærlighed
Gud, vi er gode hænder
Frydeligt med jubelkor
Nu takker alle Gud

Vi er i Jerusalem. Jesus er stadig på tempelpladsen og har nu sat sig ved templets indgang, lige der hvor indsamlingsbøssen stod. Mange rige lagde meget i indsamlingsbøssen, men så kom en fattig enke, som gav to småmønter af to øres værdi. En fattig jødisk enke. Vi kan se hende for os. Krumbøjet klædt i sort – hun giver så godt som intet. Alligevel er det denne jødiske kvinde, Jesus roser, så vi kan få blik for, hvad det kommer an på i Guds virkelighed, Guds rige. Gud elsker os for, at vi er til. Ikke for det vi er. For hvad var det Jesus så, som de ikke så, og vi ikke ser?

Noget usynligt, som samtidig er livsvigtigt. Ja, Jesus siger det selv. Underviste disciplene i det. Han vidste altså godt, at de ikke kunne se det af sig selv. De rige giver af deres overskud, den fattige jødiske enke af sit underskud, "alt hvad hun havde, alt det hun havde at leve af". Hun er et billede, et sindbillede på væren. På at vi er, før vi er noget. Og at det er sådan, Gud ser på os. I Guds øjne er vi alle som den fattige jødiske enke, men sådan ser vi ikke selv på det. Med digteren og præsten Jakob Knudsens ord: "vore øjne kan ødelægge alt for os, de brænder værre end Sahara sol" (Fra Livsfilosofi, 1908). – Der er noget, vi ikke kan se med åbne øjne.

Siden juni sidste år har vi – som mange ved – prædiket over Markusevangeliet fra ende til anden; nu nærmer vi os slutningen – og er der noget, der er gået op for mig i løbet af efteråret og vinteren, så er det, at den røde tråd i Markus er inklusion – åbning over for alle mennesker, hele verden. Gud er "lys for folkene" Markus' Jesus bestiller ikke andet end at inkludere. Når han driver dæmoner ud og helbreder de syge, handler det om ikke at ekskludere og sætte skel, men det modsatte; det fremgår at hans undervisning. For der bliver undervist i Markusevangeliet. Markus' Jesus er underviser. De besatte bliver frie, de syge raske – til hvad? Til at gå over grænser, til at nedbryde mure. Til at se med nye øjne – et nyt fællesskab bliver til, hvor alle der vil, er med. Netop er. Og ikke fordi de er noget.

Og denne etiske fordring er en del af vores kultur, vores værdier. Vi er på en god dag, (og det er det i dag, en god dag) vi er på højde med evangeliet. Vores samfund er nærmest indrettet efter Markusevangeliets vision, som rummer alle, der vil være med, uanset køn, etnicitet eller indkomst. Og på en måde er det lige meget, om det er den kristne vision eller en politisk vision, der er begrundelsen – bare det sker.

For det sker ikke af sig selv. Vi behøver blot at åbne for fjernsynet for at se, at den etiske fordring om "at elske sin næste som sig selv" har trange kår, for nu at sige det mildt.

Og vi står, så vidt jeg kan se, i en spænding mellem et retfærdigt samfund og et kærligt samfund.

I vores del af verden gør vi meget for at fordele goderne ligeligt. Der er i demokratiet indbygget en retfærdighedssans, som godt kan true kærligheden. For i retfærdighedens verden hersker sammenligningen, og sammenligningen kan føre til misundelse, og hvem har ikke tænkt: "Det er uretfærdigt!" Og da der er meget lidt i verden, der er retfærdigt, kan det blive en grundholdning. Det kan føre til utilfredshed, surhed, bitterhed, ja, hævn – "øje for øje" – "tand for tand". Én har sagt, at det er en tragisk verden, der udelukkende higer efter retfærdighed. Og hvis fundamentet i vores samfundssyn udelukkende bliver retfærdighed – det vi kan se – det vi kan måle – det vi kan skemalægge – analysere, hvis alle kræfter gælder om at skabe en retfærdig verden, kan vi miste sansen for de usynlige kræfter, som ingen af os kan se eller har magt over, "grokraften", "livets mysterium", som vi ikke kan undvære, og som vi lever af.

At vi er, før vi er noget. Vi kan for eksempel miste fornemmelse for, at love og regler er til for menneskers skyld og ikke omvendt. Vi kan miste fornemmelse for den menneskelighed og medmenneskelighed, der udspringer af, at vi alle sammen er skrøbelige, sårbare og til enhver tid kan komme i en situation, hvor det er os, der har brug for overbærenhed, tilgivelse og synderens forladelse. Eller hvor det eneste vi kan er: "at være".

Jo mere det retfærdige samfund æder sig ind på os, des større fare for vores sjæle. Evangeliet selv har noget hemmeligt over sig, noget mystisk, usynligt, som "spiren i kornet". Det usynlige liv, vi ikke kan fordele, fordi det ikke står i vores magt, men som vi kan give videre – ufortjent. En kærlighed, som vi kan give videre, fordi vi allesammen altid allerede har fået den af Gud.

Det er kærlighedens evige blik, vi møder i dag. Jesu blik som gennemskuer os – nu som dengang. Jesus er ikke retfærdig, Jesus er kærlig. Vi har ikke brug for mere retfærdighed, men for mere kærlighed, mere nærvær. Og jo mere vi stræber efter retfærdighed i samfundet, des vigtigere er det, at der er steder og tider, hvor mennesker siger: hellere kærlighed end retfærdighed. Kærlighedens lige for lige. Den lille episode med den fattige jødiske enkens gave er i alle henseender underskud og samtidig opstand mod overskudsmentaliteten. Amen.

Kilde
Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
2. søndag i fasten, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Prædikener over hele Markusevangeliet

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/lisbet-kjaer-mullers-praediken-2-sondag-i-fasten